

Sildemågen (*Larus fuscus* L.) ynglende på Hjelm.

Af KAJ WESTERSKOV.

(With a Summary in English: The Lesser Black-backed Gull
(*Larus fuscus* L.) breeding on the island of Hjelm.)

Sildemågen (*Larus fuscus* L.) er hidtil ifølge LØPPENTHIN (1946, p. 37) i Danmark fundet ynglende på Ertholmene og Bornholm (nominatformen: den Baltiske Sildemåge, *Larus fuscus fuscus* L.), på Anholt, øer ved Samsø og på Hirsholmene (Norsk Sildemåge, *Larus fuscus intermedius* Schiøler). SALOMONSEN (1949, p. 316) meddeler, at Sildemågen fra 1948 også har ynglet ved Hyllekrog og Lolland og på Saltholm en enkelt gang. Britisk Sildemåge (*Larus fuscus graellsii* Brehm) har forsøgt at ruge i Vestjylland (JENSEN, 1940).

Til disse ynglesteder kan føjes et nyt, idet undertegnede den 13. maj 1950 fandt Sildemågen ynglende på øen Hjelm ud for Djurslands sydøstkyst.

På øens sydende iagttoges på en revle af rullesten og ral mellem de mange par Stormmåger (*Larus canus* L.) tre par Sildemåger, hvoraf de to fugle tilsyneladende sad på rede. Rederne, der var anbragt i en meget sparsom græsvegetation mellem stenene, fandtes. De var anbragt med halvanden meters indbyrdes afstand og var tomme. Jeg antog, at dette forhold skyldtes indsamlingen af mågeæg, der foretages systematisk på øen. Således kan nævnes, at der til og med besøget den 13. maj ialt var afsendt 5.200 mågeæg, der eksporteres til England. Tidligere er der samlet op til 40.000 mågeæg på et år på øen. Den mulighed forelå jo også, at Sildemågerne endnu ikke havde påbegyndt æglægningen, hvilken sidste formodning bestyrkedes derved, at den ene af ægindsamlerne hr. M. MICHAELSEN, hvem jeg havde bedt holde øje med eventuelle "store" stormmågeæg, pr. 20. maj sendte tre æg til bestemmelse, samlet i pågældende område. Det var alle tre sildemågeæg, fundet i ovenfor omtalte reder, henholdsvis den 15., 17. og 18. maj. Igen den 22. maj var der æg i den ene rede. Det blev udvirket ved velvilje fra forpagterens side, at sildemågerederne blev fredet.

På øens nordre del iagttoges den 13. maj om eftermiddagen en Sildemåge ved en tom rede. Da der netop var indsamlet æg her, gennemgik jeg de indsamlede æg og fandt et silde-

mågeæg, der uden tvivl var taget fra den tomme rede, idet der kun iagttoges et par Sildemåger på denne del af øen.

De fire sildemågeæg fundne på Hjelm målte henholdsvis 66.8×45.2 mm; 65.3×49.3 mm; 68.0×48.0 mm; 68.7×49.3 mm. Det først fundne æg, der var nylagt, vejede 77 gram. Luftblærens diameter, som den fremgik ved lysning, var kun 1.7 cm. Ægvinklen ved vandprøve (WESTERSKOV, 1950, p. 59) var 10° , alt tydende på et ganske nylagt æg.

Angående Hjelm-Sildemågernes racemæssige stilling er der næppe nogen tvivl om, at de tilhører Norsk Sildemåge (*Larus fuscus intermedius* Schiøler). Fuglenes ryg var tydeligt skifergråsort, hvilket også var emnet for nogen diskussion af de af Dansk ornithologisk Forenings medlemmer, der den 14. maj besøgte øen og i længere tid i kikkert betragte og diskuterede de "rugende" Sildemåger.

Sluttelig kan nævnes, at hverken fyrpersonalet på øen eller plantør C. OLSEN, Gjerrild, der tidligere år flere gange har besøgt Hjelm, noget tidligere år har iagttaget Sildemåger på øen. Det kunne derfor tyde på, at Sildemågen først i 1950 er begyndt at yngle på Hjelm, og det er vel tænkeligt, at arten vil få fast tilhold på øen og årlig have held til at bringe kuld på vingerne, når mågeægindsamlingen ophører den 25. maj.

SUMMARY IN ENGLISH

The Lesser Black-backed Gull (*Larus fuscus* L.) breeding on the island of Hjelm.

On the small island of Hjelm, 6 km off the southeast shore of Djursland four pairs of Lesser Black-backed Gulls were found breeding in the summer of 1950. Three pairs were found on the southern end of the island, and one pair on the northern part. The nests of the Lesser Black-backed Gulls were found in large colonies of Common Gulls (*Larus canus* L.).

The specimens breeding on the island of Hjelm undoubtedly belonged to the subspecies *Larus fuscus intermedius* Schiøler, characterized by a blackish slate-coloured back. The species had not been observed among the nesting gulls of the islands in previous years.

Literatur.

- JENSEN, N. H. 1940: Sildemågen (*Larus fuscus* L.), ynglende på Hans Lønnes Pold i Nymindestrømmen 1940. — Dansk Orn. For. Tidsskr. **34**, p. 112—113.
- LØPPENTHIN, Bernt 1946: Fortegnelse over Danmarks Fugle. — København.
- SALOMONSEN, F. 1949: Vade, måge-, alkefugle-ordenen, i BRÆSTRUP, THORSON & WESENBERG-LUND: Vort lands dyreliv, **1**. — København.
- WESTERSKOV, KAJ 1950: Methods for determining the age of game bird eggs. — Journ. Wildlife Management **14**, p. 56—67.